

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра економіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В ІТ (СТАРТАПИ)

спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Робоча програма із дисципліни «Ведення бізнесу в ІТ (стартапи)» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Комп'ютерні науки» спеціальності **122 «Комп'ютерні науки»**.

Розробник: Сиротюк Г. В., к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки

Протокол № 2 від 28.08.2024 року

Завідувач кафедри _____ економіки _____

(підпис)

(Ганна СИРОТЮК)
(ім'я та прізвище)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Голова методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

(підпис)

(Степан КОВАЛИШИН)
(ім'я та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,

Галузь знань 12 «Інформаційні технології»
(шифр і назва)

Спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
(шифр і назва)

Освітня програма «Комп'ютерні науки»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Характеристика навчальної дисципліни:

Нормативна

Кількість кредитів – 4

Загальна кількість годин – 120 год.

Вид контролю: екзамен

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – $48/72 = 66,7 \%$

для заочної форми навчання – $14/106 = 13,2 \%$

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Роль економіки у розвитку інформаційних технологій

1. Визначення економіки та її роль у сучасному суспільстві.
2. Поняття, класифікація, види та структура підприємств.
3. Ринок: сутність, функції, форми і структура ринку.
4. Закон попиту та пропозиції.
5. Ринкові структури (конкуренція, монополія, олігополія).
6. Системний підхід: сутність, мета, принципи, правила застосування.

Тема 2. Макроекономічні аспекти економічного розвитку

1. Валовий внутрішній продукт та його складові.
2. Інфляція та безробіття: сутність та взаємозв'язок.
3. Фіскальна та монетарна політика та їх вплив на економіку.

Тема 3. Трудові ресурси і продуктивність праці на ІТ-підприємствах

1. Ринок праці. Підбір персоналу.
2. Розвиток персоналу в ІТ-компаніях.
3. Сутність і показники продуктивності праці.
4. Мотивація і оплата праці ІТ-персоналу.

Тема 4. Виробничі засоби та нематеріальні ресурси ІТ-підприємства

1. Характеристика виробничих засобів.
2. Економічна сутність та склад основних засобів підприємства.
3. Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика.
4. Оцінка та амортизація основних засобів та нематеріальних активів.
5. Поняття оборотних активів підприємства, склад, структура та джерела формування.
6. Брендинг продуктів та ІТ-послуг.
7. Стратегії збереження та підвищення репутації ІТ-підприємства.

Тема 5. Витрати підприємства та собівартість продукції

1. Економічний зміст витрат на впровадження ІТ-технологій.
2. Поняття управління витратами на впровадження ІТ-технологій підприємства.
3. Економічні показники, які характеризують ефективність управління витратами підприємства.
4. Методи оцінки собівартості продукції.

Тема 6. Інноваційна та інвестиційна діяльність

1. Вплив інновацій на економічний розвиток.
2. Характеристика інноваційних процесів на підприємстві.
3. Залучення інвесторів для фінансування інноваційних проектів.
4. Оцінка ризиків інновацій.

Тема 7. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності в сфері ІТ-технологій

1. Капітал підприємства та його види
2. Суть та показники економічної ефективності діяльності ІТ-підприємства.
3. Показники оцінки фінансового стану ІТ-підприємства.
4. Формування доходів і прибутку ІТ-бізнесу.
5. Механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу

Тема 8. Сутність і особливості стартап-проектів в ІТ-сфері

1. Зміст і специфіка стартапу.
2. Стадії розвитку та життєвий цикл стартапу.
3. Інвестиції в стартапи.
4. Особливості стартапу як інноваційного проекту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр 2						Рік підготовки 1 Семестр 2					
Тема 1.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 2.	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 3.	11	2	4	-	-	5	11	2	1	-	-	8
Тема 4.	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
Тема 5.	11	2	4	-	-	5	11	1	2	-	-	8
Тема 6.	11	2	4	-	-	5	11	1	2	-	-	8
Тема 7	11	2	4	-	-	5	11	1	2	-	-	8
Тема 8	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Разом	90	16	32	-	-	42	90	6	8	-	-	76
Екзамен	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Усього годин	120	16	32	-	-	72	120	6	8	-	-	106

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Роль економіки у розвитку інформаційних технологій	4	-
2	Макроекономічні аспекти економічного розвитку	4	-
3	Трудові ресурси і продуктивність праці на ІТ-підприємствах	4	1
4	Виробничі засоби та нематеріальні ресурси ІТ-підприємства	4	1
5	Витрати підприємства та собівартість продукції	4	2
6	Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємстві	4	2
7	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності в сфері ІТ-технологій	4	2
8	Сутність і особливості стартап-проектів в ІТ-сфері	4	-

5. Завдання для самостійної роботи (підготовка до семінарських занять)

№ з/п	Назва теми
1	<p>Роль економіки у розвитку інформаційних технологій</p> <p>1. Яка роль економіки у впровадженні та розвитку інформаційних технологій?</p> <p>2. Які економічні виклики виникають у зв'язку з швидким розвитком інформаційних технологій?</p> <p>3. Подайте класифікацію підприємств за галузевою ознакою.</p> <p>4. Назвіть складові внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства.</p>
2	<p>Макроекономічні аспекти економічного розвитку</p> <p>1. Назвіть складові, що входять до складу ВВП.</p> <p>2. Як інфляція впливає на економіку?</p> <p>3. Вкажіть на взаємозв'язок ринку праці з макроекономічним розвитком.</p> <p>4. Порівняйте та поясніть концепції «економічне зростання» та «економічний розвиток».</p>
3	<p>Трудові ресурси і продуктивність праці на ІТ-підприємствах</p> <p>1. Назвіть прямі і непрямі показники продуктивності праці.</p> <p>2. Що таке ефективність праці?</p> <p>3. Від яких чинників залежить рівень продуктивності праці?</p> <p>4. Які умови підвищення рівня продуктивності праці?</p>
4	<p>Виробничі засоби та нематеріальні ресурси ІТ-підприємства</p> <p>1. Назвіть методи нарахування амортизації основних засобів.</p> <p>2. Що таке моральне спрацювання основних засобів?</p> <p>3. Які основні категорії нематеріальних ресурсів можна виділити на ІТ-підприємстві?</p> <p>4. Як захищаються права на програмне забезпечення?</p> <p>5. Які ризики пов'язані з нематеріальними ресурсами на ІТ-підприємстві?</p>
5	<p>Витрати підприємства та собівартість продукції</p> <p>1. Назвіть елементи витрат і подайте їх класифікацію.</p> <p>2. Назвіть методи розподілу витрат при обчисленні собівартості.</p> <p>3. Які основні напрями вдосконалення ціноутворення?</p>
6	<p>Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємстві.</p> <p>1. Моделі організації інноваційної діяльності.</p> <p>2. Співробітництво з інноваційними структурами регіонального та національного рівнів.</p> <p>3. Які є види інвестицій?</p>
7	<p>Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності в сфері ІТ-технологій</p> <p>1. Які є види капіталу підприємства.</p> <p>2. Основні економічні показники діяльності підприємства.</p> <p>3. Прибуток підприємства та особливості його формування.</p> <p>4. Рівень рентабельності підприємства.</p>

	5. Системи оподаткування ІТ-підприємств.
8	Сутність і особливості стартап-проектів в ІТ-сфері 1. Зміст і специфіка стартапу в ІТ-галузі. 2. Основні стадії розвитку та життєвий цикл стартапу. 3. Правові аспекти реалізації стартапів, інтелектуальна власність та патентування.

6. Індивідуальні завдання

-

7. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (таблиці, малюнки тощо);

– демонстрація PowerPoint слайдів.

3. Практичні методи: практичні роботи, реферати, написання наукових рефератів чи робіт.

8. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).
2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (складання тез, підготовка різних відповідей, рефератів).
3. Практична перевірка (виконання практичної роботи, рішення професійних завдань, ділові ігри).
4. Стандартизований контроль (тести, контрольна робота).

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація

9. Результати навчання

У результаті засвоєння окремих тем із дисципліни «Ведення бізнесу в ІТ (стартапи)» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набувають знання, уміння та компетентності, що відповідають вимогам ОПП «Комп'ютерні науки».

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
ЗК8	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК11	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК5	Здатність здійснювати формалізований опис задач дослідження операцій в організаційно-технічних і соціально-економічних системах різного призначення, визначати їх оптимальні розв'язки, будувати моделі оптимального управління з урахуванням змін економічної ситуації, оптимізувати процеси управління в системах різного призначення та рівня ієрархії.
СК15	Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.
ПРН11	Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміння розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).
ПРН20	Використовувати навички спілкування державною та іноземною мовами у роботі за фахом, знати історію держави, дотримуватись правових норм, морально-етичних принципів, академічної доброчесності, формувати ефективну стратегію впровадження проектів та стартапів, вести активний і здоровий спосіб життя.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів) Ведення бізнесу в ІТ								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
6	6	6	7	7	6	6	6		

11. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

12. Рекомендована література

Базова

- Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 455 с.
- Мельник Л.Г. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ.: Ліра, 2015. 876с.

3. Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф., Павленчик А. О. Економіка підприємства: підручник. Київ: Знання, 2010. 463с.
4. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
5. Довгань Л.Є., Козинец А.В. Розвиток ІТ-сфери: проблеми та шляхи вирішення в забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24607/1/2018-12_2-02.pdf.
6. Єсіна О. Г., Лінгур Л. М. Проблеми впровадження та використання інформаційних технологій на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 24(2). С. 16-20.
7. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
8. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
9. Про господарські товариства: Закон України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=1576-12>
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=755-15>
11. Розроблення стартап-проекту: Практикум: навч. посіб. / О.А. Підлісна, Ю.В. Тюленєва; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 46 с.
12. Сиротюк Г., Янковська К. Соціальна звітність компаній як інструмент соціально відповідального бізнесу. Вісник Львівського національного аграрного університету : економіка АПК. 2018. № 25 (1). С. 159-162.
13. Сиротюк Г.В. Цифрова трансформація бізнесу: нові можливості та перспективи. *Цифрова економіка як фактор економічного зростання держави*: колективна монографія / За заг. ред. О. Л. Гальцової. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 364 с. С.326-341.
14. Сиротюк Г. Активізація інноваційно-інвестиційної діяльності аграрного сектору економіки як важливий чинник забезпечення конкурентоспроможності країни. *Інноваційно-інвестиційний механізм забезпечення конкурентоспроможності країни : колективна монографія* / За заг. ред. О. Л. Гальцової. Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2022. С.109-124. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-255-8-6>.
15. Сиротюк Г.В. Оцінка конкурентних позицій України в інноваційній діяльності. *Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством*: матеріали XIV міжнар. наук.-практ. конференції, Луцьк. ЛНТУ, 24 червня 2022 р. С.195-198.
16. Сиротюк Г.В., Янковська К.С. Інноваційна діяльність підприємств малого і середнього бізнесу. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 2. Львів: ЛНУП, 2023. С. 392-394.

17. Сиротюк Г.В. Економічні аспекти інноваційного розвитку підприємств. *Цифрова трансформація фінансової системи України та країн v-4 в умовах євроінтеграції. Digital transformation of the financial system of Ukraine and v4 countries in the context of european integration*: збірник тез III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Дубляни, 26 квітня 2023 р.). Частина I. Дубляни: ЛНУП, 2023. С. 153-155.
18. Сиротюк Г.В. Стартап як інноваційна форма ведення бізнесу. *Організаційно-економічні та соціальні складові розвитку підприємництва*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24 травня 2023 р. Львів: ЛНУП, 2023. С.108-111.
19. Створення власного бізнесу : навч. посібник / А.М. Колот, Г.О. Швиданенко, та ін. Київ : КНЕУ, 2017. 311 с.
20. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=435-15>;
21. Янчук Т.Ф. Значення механізму впровадження інформаційних технологій у господарській діяльності підприємства. *Економіка і організація управління*. 2016. № 4(24). С. 269-277.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Віртуальне навчальне середовище ЛНУП. URL: <https://moodle.lnup.edu.ua/>
3. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:
  - Прискорена гібридна хмарна платформа даних. URL: <https://www.weka.io/accelerated-cloud-data-platform/>
  - JupyterLab. URL: <https://jupyter.org/>
  - Evolutionary Complexity Research Group (EPlex): <http://eplex.cs.ucf.edu/>
  - Матеріали відкритого курсу OpenDataScience [Електронний ресурс]. Електрон. дан. Режим доступу: World Wide Web. URL: <https://habr.com/ru/company/ods/blog/344044.>
  - Портал відкритих даних України. URL: <https://data.gov.ua/>